

EGLUTÉ

1974 KOVAS

SAVOX

EGLUTĖ

1974 KOVAS

turinys

- 3 BUS PAVASARIS, R. Jotvingytė
- 4 ATOSTOGOS ISPANIJOJE, Z. Tenisonaitė
- 14 CYPŠIUKAS, A. Grajauskas
- 20 ŽEMĖ BUNDA, D. Lipčiūtė
- 21 KROKODILU SKAIČIAVIMAS, H. C.
- 26 KUR RAGANOS SAVO VAIKUS MAUDYDAVO, iš Lekučio atsiminimų
- 32 MEDUOLIO GALVOSŪKIS, R. Karosaitė

piešiniai

- J. Paukštienė — viršelis, ir psl. 3
- N. Vedegytė-Palubinskienė — 4-12
- E. Muliolienė — 14-19
- D. Gelažiūtė-Kizlauskienė — 20
- R. Karosaitė — 21-25
- O. Mikailaitė — 26, 28, 30
- A. Balukas — 31

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Redakciją sudaro: ses. Ona Mikailaitė, Elena Juknevičienė, Danguolė Sadūnaitė. Administruoja ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Connecticut 06260. Prenumerata metams — \$5.00, vieno numerio kaina — \$0.50.

EGLUTĖ — "The Little Fir" is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription — \$5.00; single copy — \$0.50. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

BUS PAVASARIS

Ritonė Jotvingytė

Bus pavasaris, bus pievos
Ir bus pienės lyg medus,
Kai į sodus paskui žiemą,
Sniegą, šaltį ir ledus
Atplasnės įkaitę vėjai.

Atplasnės, linguos ir supsis,
Veblės kregždės ties lizdais,
Dangaus langą debesėliai
Numazgos šiltais lašais.

Bus pavasaris, bus pievos
Ir bus pienės lyg medus,
Kai į sodus paskui žiemą,
Paskui šaltį ir ledus
Atplasnės įkaitę vėjai.

ATOSTOGOS ISPANIJOJE

Zenta Tenisonaitė

Nors buvo kovo mėnesio pabaiga, bet pavasaris, keliaudamas į Belgiją, vėlavo. Krūmai ėmė atsargiai žaliuoti, tačiau medžiai dar miegojo žiemos miegu. Darželiuose žydėjo pirmosios pavasario gėlės: narcizai ir krokusai.

Vaikus iš mokyklų paleido anksti — Velykų atostogoms. Vieniolikos metų Henrikui buvo linksma. Jis su savo dviem sesutėmis ir tėveliais važiuos į Ispaniją.

Henrikui lėktuvu keliauti nebe naujiena. Ir pernai jie atostogavo Andaluzijoje. Į tą pačią baltą vilą prie Viduržemio jūros, netoli Gibraltaro, keliauja ir šiemet. Henrikas kelią gerai žino — pirmas šuolis — lėktuvu iš Briuselio į Malagą.

Briuselio aerodrome pūtė šaltas, nesmagus vėjas. Lėtai slinko tingūs lietaus debesys. Henrikas išsikovojo vietą prie lango. Sesutėm įdomiau šnekėtis, o jam — žiūrėti, kur skrenda.

Praskridus Paryžių, Henrikas apsidžiaugė. Pro plyšius debesyse buvo galima matyti žemę. Jam atėjo į galvą kažkur girdėtas žodis: mozaika. Taip. Žemė atrodė, kaip mozaika — iš visokių gabaliukų sulipdyta. Biskajaus įlankoje Henrikas pamatė plaukiantį laivą. Tiesa, to laivo tik maža, balta juostelė. Bet, vis vien, laivas. Henrikas parodė sesutėm.

Toliau, pro debesis buvo matyti Sierra Nevada kalnų viršūnės. Dar truputis skridimo, ir lėktuvas jau leidosi Torromolino aerodrome. Saulė šildė kaip vasarą. Lingavo žalios palmės.

Autobusas vėl važiavo tuo pačiu vingiuotu plentu, kaip pernai. Pravažiuojant Marbellą, Henrikas iškišo galvą pro langą.

— Mama, ar matai milžiną? Aš jau matau!

Pernai mama jam tą milžiną parodė. Bet šiemet Henrikas pats pirmutinis jį pastebėjo. Milžino galva guli ant kalno viršūnės. Jo kūnas prisiglaudęs prie kalno šono, o kojos siekia Marbellos miestelį. Rankos šonais nuleistos žemyn į pakalnę. Tikras miegantis milžinas!

— Kažin, koks tas milžinas būtų, jei išsitiestų ir atsistotų? — galvoja Henrikas. — Įdomu, kas pirmutinis pamatė miegantį milžiną kalno šone? Ar išsigando?... — Henrikas nusišypso. Jo akys bėgioja po kitus kalnus, ieškodamos daugiau milžinų. Andaluzijos kalnai įdomūs.

Bet ne. Daugiau milžinų Henrikas neranda. Marbella guli pats vienas, veidą atsukęs į jūrą. Iš kelio dabar aiškiai matomas jo profilis. Henrikas prisimena milžino istoriją, kurią mama pernai jam papasakojo.

Labai senais laikais, sako šio krašto žmonės, žemėje gyveno milžinai. Jie buvo didesni už medžius. O tada ir medžiai buvo aukštesni nei dabar. Miškuose bėginėjo kitokie gyvuliai.

Milžinai kurį laiką gyveno taikiai ir laimingai. Jie ganė laukinių karvių bandas. Vieną dieną iš kažin kur atsirado maži žmogiukai. Padaužos. Nenuoramos. Jie ėmė statyti miestus ir vesti kelius. Milžinams nebeliko vietos.

Pradžioje milžinai pasitraukė į tankias girias ir į aukštus kalnus. Bet žmogus juos atsekė ir čia. Kirto miškus, lipo į kal-

nus, kasė žemes, ieškodamas paslėptų turtų. Žmogui rūpėjo mineralai, metalai ir brangakmeniai. O milžinams rūpėjo ramybė.

Nutarė milžinai kraustytis. Vieną gražią dieną jie visi susirinko ir išvyko. Iškeliaavo į kitas planetas ramybės ieškoti. Niekam jie nesakė nei kur keliauja, nei kaip. Net ir labai seni žmonės nežino, kur tie milžinai pradingo. Du, atrodo, į mėnulį pateko. Gali juos matyti: vienas stovi, o kitas atsisėdęs.

Bet Marbellos milžinas nenorėjo niekur keliauti. Jis buvo kaip senas medis, kurio šaknys taip giliai į žemę įaugusios, kad jo pajudinti negalima. Marbellos milžinas nesileido būti persodinamas kur kitur. Jis per daug mylėjo savo gražiąją Andaluziją.

Kai visi kiti milžinai išvyko, senasis Marbellos milžinas giliai atsiduso. Jis paguldė galvą ant kalno, veidą nukreipė į mėlyną jūrą ir — laukė mirties. Dievui pagailo senojo milžino. Jis paverė jį į uolą. Todėl tas kalnas nėra nei medžiais nei krūmais apaugęs, tik samanom apžėlęs akmuo.

Henrikui ta pasaka patiko. Jis gerai viską prisiminė. Vaizdai eina per galvą kaip filme. Ir štai, autobusas pravažiuoja Esteponos kaimą. Henrikas pašoka sėdynėje. Jis pažįsta tą didelį, baltą pastatą. Tai jaučių kautynių arena! Bet Henrikui tos jaučių kautynės nepatinka. Cirkas geriau.

Saulė smarkiai kaitina. Autobuse karšta, ir Henrikas nori gerti. Bet čia pat ir vasarvietė. Jie visi pietauja restorane. Henrikas paprašo limonado. Ispanijos limonadas daug gardesnis, negu namuose. Ir Henriko sesuo Marytė geria limonadą. Lilė jau vyresnė. Tėtis jai įpila stiklą raudono vyno. Henrikas nusišypso Lilei. Jis jai vyno nepavydi.

— Lilė tvarkoj, — galvoja Henrikas. Ji jam namų darbus pataiso ir suranda įdomias knygas skaityti. Su jaunesne sesute Maryte jis kartais pasibara. Bet ne dabar, atostogų pradžioj.

Greit pavalgę, Henrikas su Maryte skuba į pajūrį.

— Ar manai, kad bus Don Pepe su arkliais? — klausia Marytė.

— Nežinau, gal. Aš noriu žinoti, ar jis dar turi tą baltą arklį, — skuba Henrikas.

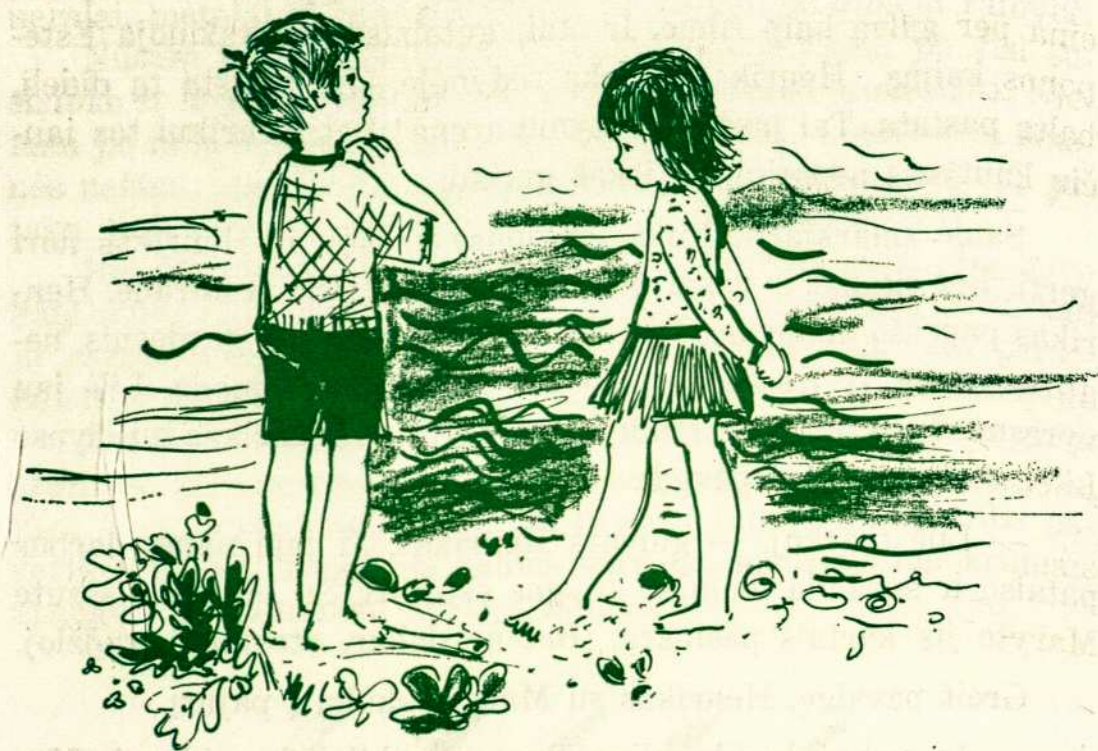
Pakrantėje Don Pepes dar nėra. Jis — labai senas ir išdžiūvęs ispanas. Jo saulėje nudegintas, raukšlėtas veidas atrodo kaip koks senas batas. Don Pepe turi vieną baltą ir du rudus arklius. Todėl jis vaikų laukiamas. Už šimtą pezetų į valandą galima su juo kartu pajodinėti palei jūros krantą arba į kalnus. Henrikas labiausiai mėgsta baltą arklį, o Marytei tenka rudas.

— Tikriausiai Don Pepe greit atsiras. Dar anksti. Kai tik sužinos, kad turistai yra atvykę, jis tikrai atsives arklius, — sako Marytė.

— Einam pajūriu pavaikščioti, — siūlo Henrikas. Pajūryje dar nėra žmonių. Henrikui ir sesutei kol kas neblogo kompanija.

Viduržemio jūros vanduo skaidrus. Galima kiaurai matyti iki pat dugno. Henrikas pamato mažas, sidabrines žuvytes.

— Einam prie upelio. Ten yra daug varlių, — staiga sugalvoja Henrikas.

Marytė ne labai nori.

— Atsimeni, kaip pernai Lilė ten beveik užlipo ant gyvatės? — prisimena Marytė.

— Ir dar kaip klykė! — juokiasi Henrikas. — Būtų ir Marbellos milžiną pažadinus. — Henrikas gyvačių nebijo. Mama ir mergaitės — kas kita. Bet ir tėtė sako, kad geriau į rankas neimti. Gali būti ir nuodingų. Kaimynų berniukas iš Antverpeno — iš to paties miesto kaip jie — pernai rado gyvatę ant laiptų, prie pat vilos.

— Oi, vieno dalyko čia tai tikrai nemėgstu! — purtosi Marytė. — Tų širšių. Kai nori saulėje pasikaitinti, vis tos širšės atsiranda.

— Pernai daug lijo. Prieš lietu širšės sukrauna savo pailgas, baltas lėlytes. Atsimeni, kiek jų pernai prie valgomojo kambario lango atradau? Šiomet oras šiltas, gal nebus tiek daug, — aiškina Henrikas. Jam, iš tikrųjų, nerūpi saulėje kaitintis. Geriau pajūriais įdomybių medžioti. Gali pamatyti, pavyzdžiui, labai didelių skruzdėlių. Henrikas žino, kad jos žmonėms nieko nedaro. Bet negi mergaitėm išaiškinsi...

Marytė susitinka pernai metų draugę. Jos kažkur nubėga kartu.

— Tikriausiai su lėlėmis žais, — patraukia pečiais Henrikas. — Tos mergaitės keistos. Štai pajūrys, visokių daiktų gali rasti, o joms lėlės...

Henrikas vaikšto pajūriu pats vienas. Renka plokščius, juodus akmenukus. Jis juos meta į vandenį, kad po kelis kartus pašoktų paviršiuje.

— Čia viskas kitaip, negu Belgijoje, — galvoja Henrikas. — Viskas — lyg skirtingais dažais nudažyta. Jūra ryškiai mėlyna. O kartais žalia, arba sidabrinė. Rudam smėly auga keistos gėlės. Jos žydi raudonais ir purpuriniais žiedais. Kartais geltonais.

Yra čia ir kitų keistų dalykų.

— Oi! — šaukia Henrikas, kai užlipa ant kaktuso spyglių žolėje. Kaktusų čia daug, ir jie sužėlę, kaip dideli krūmai. Ir va, ten prie vilos auga bananų medis. Tarp ilgų, kutotų lapų slepiasi žali bananukai.

Henrikas pauosto orą. Kvepia. Prie Esteponos žydi apelsinų sodai. Kartu su žiedais, ant medžių kabo žali ir prinokę apelsinai. Henrikui smagu vėl viską apžiūrėti. Važiuojant autobusu, tėvelis jam parodė cukrinių nendrių lauką. Su tėveliu, mąsto berniukas, ir į apelsinų sodus bus galima nueiti.

— Hello, — išgirsta Henrikas. Jau anglų berniukai yra atvykę. Bet Henrikui smagiau su olandų vaikais žaisti. Jis su jais visą popietę renka šakas ir medžių liekanas, kurias išmeta jūra. Jas saulėje džiovina.

— Mama, — praneša Henrikas, grįžęs į vilą, — mes vakare laužą kursim. Šakų prisirinkom ir sargybą pastatėm. Bus kaip vilkiukų stovykloje, — džiaugiasi Henrikas, valgydamas vakarienę.

— Ar leidžia kūrenti laužus pajūry? — stebisi mama.

— Anglų berniukai irgi kūrens, — aiškina Henrikas. — Ki-
toje vietoje. Jie bandė mūsų malkas atimti, todėl sargybą pa-
statėm.

Sutemus, Henrikas pasiima savo kišeninę lemputę ir megz-
tuką. Andaluzijoje vakarai vėsūs. O dar tik kovo pabaiga.

— Geriau aš eisiu kartu, — nusprendžia Lilė. Ji mato, kad
mama susirūpinus.

— Ir aš noriu! — trimituoja Marytė, vilkdamasi savo vil-
nonį pončo.

Henrikas nepatenkintas, kad mergaitės eina, bet tyli. Bijo,
kad mama vieno neleis. Visi trys keliauja į pajūrį.

Andaluzijoje vakaras ateina staiga. Kai tik saulė nusileidžia
už kalnų, tuoj sutemsta. Kai Henrikas su sesutėmis pasiekia jūros
krantą, jau visai tamsu. Vaikai smėlyje jau sukrovė laužą. Ne-
trukus sausos šakos, geltonų liepsnų glostomos, ima braškėti ir
traškėti. Dūmų nedaug. Išdziūvę medžiai greit sudega.

Vaikai šoka ir dainuoja aplink laužą. Pasakoja visokias pasakas ir nuotykius. Vakarui slenkant, ateina tėvai ir nusiveda mažesnius vaikus. Paskui ir didesni išsiskirsto. Prie laužo lieka tik Henrikas, Marytė ir Lilė. Henrikui smagu būti prie laužo. Jis nenori, kad liepsna užgestų. Su kišeninės lempuotės pagalba, ieško daugiau sausų šakalių.

— Kas ten? — staiga sušunka Marytė. Tamsoje prie vaikų artėja du juodi siluetai. Henrikui darosi baisu. Ir jis mato dvi dideles, juodas būtybes. Kas tai galėtų būti? Plėšikai? Vaikų vagys? Henrikas nori bėgti, bet negi paliks sesutes vienas...

Iš tamsos išnyra vienas stambus vyras, paskui antras. Pamatę, kad čia tik trys vaikai, vienas vyras pradeda kalbėti gan draugišku balsu. Bet nei Henrikas, nei mergaitės nesupranta, ką jis sako.

Antrasis vyras užkalbina Lilę angliškai. Jam priėjus arčiau laužo, Henrikas atpažįsta žalią policininko uniformą. Tie vyrai yra policininkai!

— Nebijokit, vaikai. Mes pamatėme šviesas ant kranto ir atėjome patikrinti, kas čia darosi. Čia visaip pasitaiko. Visokių žmonių atvažiuoja. Mat, kitoje jūros pusėje jau Afrika. Dieną Atlaso kalnai matyti. Tokie šviesos žybtelėjimai nakties metu mums dažnai yra negeras ženklas. Aš patarčiau kišeninių lempučių čia nevartoti.

— Mes turistai iš Belgijos — aiškina Lilė angliškai. — Šiandien atvykome. Mes čia tik laužą kūrename.

Dabar policininkas kalba visai ne piktai. Dar klausinėja Lilės, kur ji gyvena, kur jų automobilis stovi, ar tėveliai viloje. Tuo tarpu Henrikas su Maryte užgesina laužą, užpildami smėlio ant paskutinių kibirkščių.

Eidami namo, vaikai kalba apie savo nuotykį. Henrikas nusiminęs.

— Gerai, kad nebuvo plėšikai, — sako Henrikas. — Bet man laužo gaila.

— Ir gerai, kad Lilė angliškai moka. Dar būtų mus suėmę ir į kalėjimą nuvežę, — baimingai kalba Marytė.

Vaikai atsigręžia atgal. Policininkai dar vaikšto pajūriu. Lyg kažko ieško, lyg kažko laukia.

— Nėra ko bijoti, — ramina abu Lilė. — Viskas gerai pasi-
baigė.

— Henrikai, kaip bus šiandien su laužu? — klausia mama
iš ryto, vaikams papasakojus apie vakarykštį atsitikimą.

Henrikas suraukia nosį.

— Eime, Maryte, — šaukia jis sesutę. — Don Pepe jau lau-
kia su arkliais. Mačiau pro langą, kad jis jau ant kranto!

HENRIKO KELIONĖS ŽEMĖLAPIS

1. Patikrink, kas parašyta Henriko atostogų aprašyme ir žemėlapyje nubrėžk kelią, kuriuo Henrikas lėktuvu skrido iš Briuselio į Malagą.
2. Šis žemėlapis parodo dalį dviejų žemynų. Kurių? Kaip lietuvių kalboje vadiname žmones, kurie gyvena šiuose kraštuose: Airijoje, Anglijoje, Belgijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje, Ispanijoje, Portugalijoje, Moroke ir Alžerijoje? Kuriom kalbom šie žmonės kalba?
3. Lietuvių kalboje, keturias kryptis vadiname: šiaurė, pietūs, rytai, vakarai. Pažymėk jas žemėlapyje. Jei būtum Moroke, kuria kryptimi keliautum pasiekti Angliją? Jei būtum Italijoje, kuria kryptimi keliautum pasiekti Portugaliją? Jei būtum Belgijoje, kuria kryptimi keliautum pasiekti Lietuvą? Kuria kryptimi Henrikas keliavo nuvykdamas, sugrįždamas?
4. Žemėlapyje parodomi trijų rūšių vandenys, kurie supa vakarų Europos kraštus. Kokie jų vardai? Kaip tie vandenys vienas nuo kito skiriasi?

CYPSIUKAS

Algirdas Grajauskas

Gia aprašomas tikras atsitikimas, kaip Grajauskų šeima, Hamiltone, Kanadoje augino iš lizdo iškritusį paukščiuką.

Du paukščiukai susitarę,
Medy lizdą pasidarė.
Tarp šakelių, tarp plonyčių,
Tarp lapelių — du paukštyčiai.

Ten padėjo kiaušinukų
Melsvų, mažų apvaliukų.
Vienas skraidė, kits tupėjo,
O pavalgę — tai čiulbėjo!

Štai lizdelis suvirpėjo,
Kiaušinėliai supoškėjo. —
Juo toliau, juo vis labiau:
Kas čia daros, pagaliau?

Pasižiūri paukštužiukai:
Lizde du maži cypsiukai,
Be plunksnelių žibančių,
Be sparnelių lekiančių.

Kai tik mama nuplasnojo,
Viens cypsiukas atsistojo
Pažiūrėti voverytės
Ir gražios, margos katytės.

Vos tik žemèn pažiūrėjo,
Ir namelis sudrebėjo!
Nuo lizdelio ant šakų,
Krinta, krinta pamažu...

Kai jis pievoj sucypsėjo,
Tuoį vaikų daug atskubėjo —
Ir mažų ir didelių,
Oi, oi, oi, kaip čia baisu!

Vienas sliėką, kits muselą —
Bando valgydinti paukštelį.
O Cypsiukas — nei artyn,
Užsimerkęs — kuo tolyn...

Kai nedrąsiai prasimerkė,
Žiūri — šypsosi mergaitė.
Vaikai šaukia: — Ei, Danute,
Mums parodyk, kas ten tupi —

Ar žvirbliukas, ar garniukas?
O gal mažas rabinukas?...
Paklausysim, kaip pragys,
Kokios plunksnos jam išlįs...

O vaikai vis tėtį šaukia:
Ko Cypsiukui mūsų reikia?
Gal vandens, o gal grūdų?
Sako tėtis: kast sliėkų.

Vos iš ryto atsikėlės,
Ir akutes vos pravėrė —
Cypsi, šaukia jis vaikų,
Kad atneštų jam sliėkų.

Kai Cypsiukas paūgėjo,
Sparnelius kai jau turėjo
Ir plunksnelių daug raibų,
Visos žymės — rabinų.

Augo, augo ir stiprėjo,
Ir jau lėkt jis panorėjo:
Nuo narvelio prie langų,
O nuo lango — ant vaikų!

Kartą išnešėm į lauką,
Klauso, klauso: kas jį šaukia?
Iš aukštybių, nuo stogų,
Tai balseliai giminių...

Kai Cypsiukas sučirškėjo,
Rabinai tuoj pastebėjo —
Strykt nuo stogo, pro namus,
Žiūri — mažas jų sūnus!

Stebi mažą jie Cypsiuką:
Kaip jis gauda vabaliuką,
Kaip vis lando tarp gėlių
Ir vis ieško sau sliukų.

Vakare, kai tik sutemsta,
Nešam Cypsių vėl į narvą,
Kad nekibintų katė,
Ar išdykus voverė.

Kartą vaikai nesugrįžo,
O Cypsiukas mūs paklydo —
Nuo stogelio ant šakos
Ir kaimynui ant galvos!

Tas žmogelis nusigando,
Ir policiją šaukti bando.
Bet paukštelis tik padrykt
Ir vėl nulėkė tolyn.

Bet kai tik pradėjo lyti,
Cypsius bijo. Kas daryti?
Šaukia tėtis tarp šakų:
Grįžk pas mus, čia nebaisu!

Jau Cypsiukas medy tupi,
Niekas jam dabar nerūpi.
Čia su tėte ir mama
Jam smagiau bus visada.

Bet į kiemą jis sugrižo
Ir Danutės nepamiršo,
Nes Cypsiuką ji globojo,
Kiek sliukų ji jam nešiojo!

O kai oras šalt pradėjo,
Ir paukšteliai išskubėjo —
Skrido į šiltus kraštus
Aplankyti kitus vaikus.

Vasarai šiltai sugrižus,
Medžiams, pievoms sužydėjus,
Mūs Cypsiukas vėl čiulbės
Ir vaikus gerus minės.

ŽEMĖ BUNDA

Danutė Lipčiūtė

**Parnėš pavasarį
Paukščiai ant sparnų,
Supas ir blaškosi
Vėjas tarp šakų.**

**Gulbinų karietos
Debesų keliuos,
Paukščių takai tiesias
Po tingios žiemos.**

**Šaltis išsigando
Vyturio giesmės,
Žalios skaros dengias —
Pempės suklegės.**

KROKODILŲ SKAIČIAVIMAS

H. C.

Kartą, vienoje saloje vardu Oki, gyveno kiškaitė. Ta kiškaitė turėjo vieną didelę svajonę. Ji labai norėjo persikelti į žemyną. Oki sala maža, ir gyvenimas joje nuobodus.

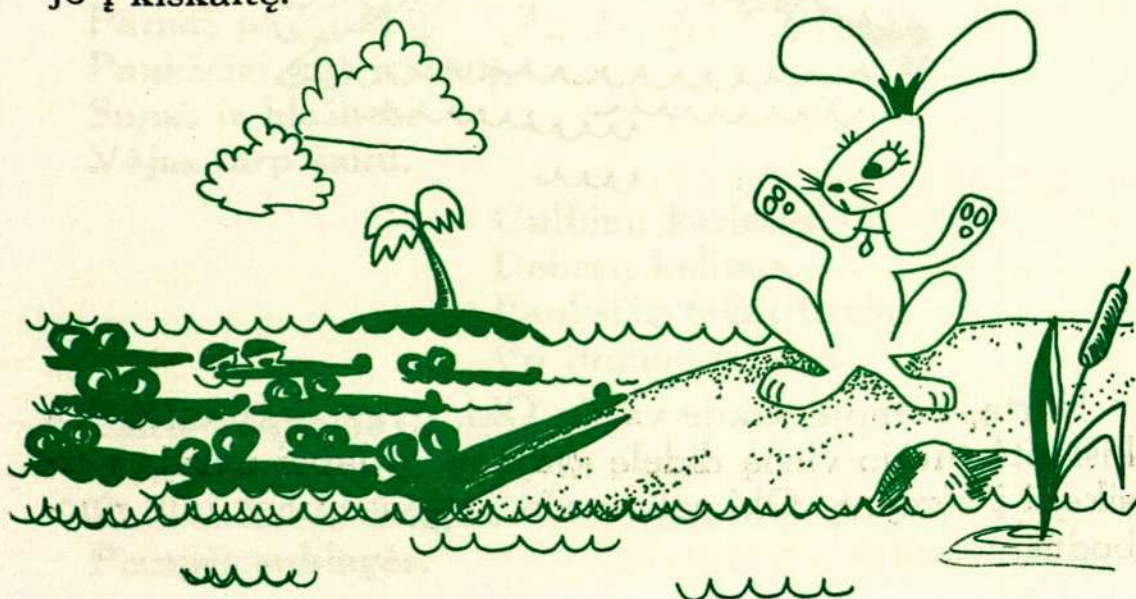

Kiškaitė labai mėgdavo nueiti prie jūros kranto, atsi-
tūpti smėlyje ir žiūrėti į tolį. Tolumoje buvo matyti žė-
mynas. Ten kiškaitė svajojo kada nors gyventi.

— Jei tik galėčiau kaip nors į žemyną. . . Tai būtų ro-
jus, — kasdien galvodavo kiškaitė, sėdėdama šiltame
smėlyje.

Vieną dieną, kiškaitei taip besėdint ir begalvojant,
žalias krokodilas iškišo galvą iš vandens. Jis ilgai žiūrė-
jo į kiškaitę.

— Kaip tu, krokodilai, drįsti taip žiūrėti į kiškaičių valdovę! — supyko kiškaitė.

— Ką? Kiškaičių valdovę? — suprunkštė krokodilas.
— Niekus kalbi, mano miela, — tarė žalias krokodilas ir sučepsėjo plačiomis lūpomis.

— Matau, kad tu nieko neišmanai, — išdidžiai pasakė kiškaitė. — Esi bemokslis ir beraštis. Todėl ir nežinai, kad esu kiškaičių valdovė. Ir dar pasakysiu tau, žalias krokodilai, kad man tarnauja daugiau pavaldinių, negu yra krokodilų nuo čia iki žemyno.

— Tu, kiškaite, esi neišmintinga, — išsišiepė krokodilas visais savo dantimis. — Tu nė nežinai, kiek yra krokodilų nuo čia iki žemyno! Niekus plepi ir tiek. Krokodilai po vandeniu gyvena. Tu jų visų nė matyti nematei.

— Nedidelis jūsų skaičius! — atkirto kiškaitė. — Ir dar tie patys seni ir susiraukšlėję. Nė palyginti negali su didele ir garbinga kiškaičių gimine.

Dabar krokodilas visai prarado kantrybę. Jis pradėjo jaudintis. O kai krokodilas jaudinasi, yra į ką pasižiūrėti!

— Tu, kiškaite, nežinai, ką kalbi! — pro geltonus dantis iškošė krokodilas. — Tu, jei pamatytum visus čia gyvenančius krokodilus, iš baimės numirtum.

— Gerai, sutiko kiškaitė. — Parodyk juos man. Aš noriu juos visus pamatyti! Įrodysiu tau, kad tavo giminės manęs nė kiek nebaugina.

Krokodilas tuoj pat pasinėrė po vandeniu. Vos keletai minučių praėjus, daug, daug krokodilų iškilo į paviršių. Jų buvo tiek daug, jog vandens beveik nebuvo matyti.

— Na, ar matei kada savo gyvenime tiek daug krokodilų? — prašneko žaliasis krokodilas kiškaitei, iškilmingai rodydamas juos visus.

— Taip, — tarė kiškaitė, — krokodilų daug. Bet mano karalioj kiškaičių yra daugiau!

— Meluoji! — pikta sušuko krokodilas.

— Nemeluoju, — atkirto kiškaitė. — Jei nori, suskaičiuokim. Nusiramink ir nešūkauk. Va, liepk visiems krokodilams priplaukti arčiau vienas kito. Tada aš juos suskaičiuosiu, ir žinosim tikrai, — ramiu balsu pasakė kiškaitė.

Kai krokodilai susistūmė į krūvą, kiškaitė užsoko ant pirmojo nugaros ir sušuko:

— Vienas!

Tada kiškaitė užsoko ant antrojo nugaros ir sušuko:

— Du!

Ir taip ji šokinėjo nuo vieno krokodilo ant kito. Ji vis skaičiavo krokodilus ir vis artėjo prie žemyno. Galų gale, už pusės valandos kiškaitė sušuko:

— Šimtas dvidešimt!

— Šimtas dvidešimt, — pakartojo visi krokodilai. Jų balso aidas sudrebino visas palmes Oki saloje ir visas palmes žemyno pakrantėje.

Kai kiškaitė buvo visai arti kranto, ji linksmi nusi juokė:

— Ar nesakiau, kad krokodilai bemoksliai ir beraščiai? Ar nesakiau, kad krokodilai nieko neišmano? Va, jūs krokodilai neišmanėliai, man nutiesėt tiltą iki pat žemyno!

Bet kiškaitė per greitai apsidžiaugė. Per greitai pasigyryrė. Liko dar vienas krokodilas iki žemyno. Jis gulėjo nejudėdamas, kol kiškaitė užsoko jam ant nugaros. Tada jis kapt ir nukando kiškaitei uodegą.

— Vai! — sušuko kiškaitė. Mat, ji turėjo labai ilgą, gražią ir puošnią uodegą. O dabar — liko tik mažas plaukų kuokštelis.

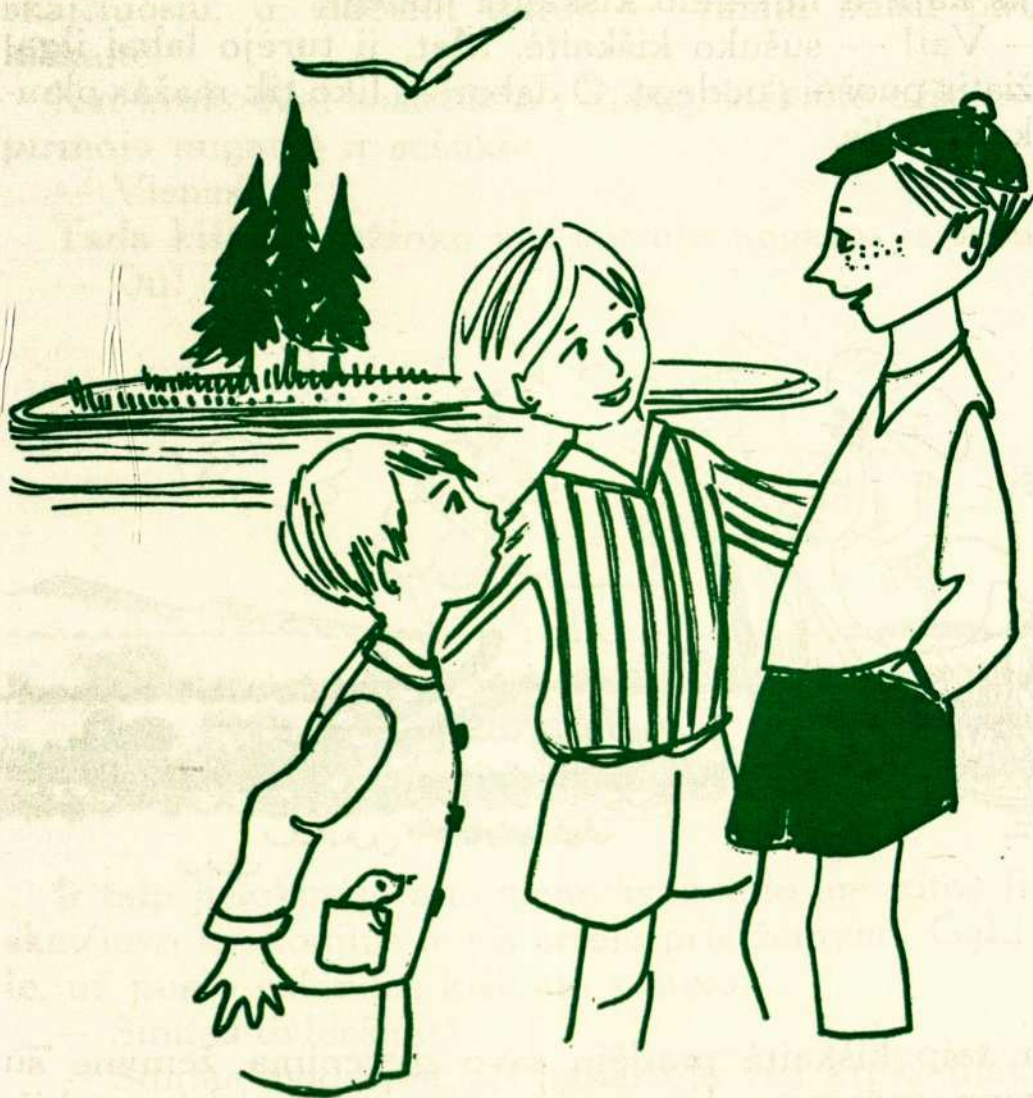

Ir taip kiškaitė pradėjo savo gyvenimą žemyne su trumpa uodegaite. Jai gerai sekėsi, ir laikui bėgant kiškaičių priaugo labai daug. Tikriausiai daugiau, negu krokodilų nuo Oki salos iki žemyno. Bet — visos kiškaitės dabar turi trumpos uodegas. Gal todėl jos mažai kalba ir greitai bėga. . .

KUR RAGANOS SAVO VAIKUS MAUDYDAVO

iš "Lekučio atsiminimų"

Gintas, Arvydas ir aš vis norėjom, ką nors įdomaus pamatyti. Vieną sykį į piliakalnį užlipom. Tai buvo nuotykis! Piliakalnyje sutikom keistą žmogų. Seną knygnešį. Su juo ilgai kalbėjomės. Nuo to laiko vis naujų nuotykių ėmėm ieškoti.

Mes trys draugai daug vietų apkeliavom. Kartu mes nieko nebijojom. Tiesa, tai buvo prieš daugelį metų, Lietuvoj. Bet dabar visa tai atrodo, kaip vakar.

— Aš norėčiau laiveliu paplaukioti, — kartą pasakė Arvydas. — Žinau vieną vietą Mituvos pakrantėje, kur būtų įdomu nuplaukti.

Taip mes pradėjom dar vieną kelionę. Mituva — mums gerai žinoma upė. Kaip kiemas namuose. O namai — Jurbarko. Mes visi trys iš Jurbarko.

— Plaukim! — pritarėm mudu su Gintu. Toks buvo mūsų darbas: pritarti. Arvydas sugalvodavo kur, o mudu su Gintu — kaip. Nubėgom laivelio skolintis.

Visi trys susėdom ir išplaukėm. Įrkluoti visi gerai mokėjom. Plaukėm po aukštu tiltu.

— Net keista, kad tas tiltas toks aukštas, — pasižiūrėjo Gintas.

— Dabar keista. Bet pavasarį, žinai, koks būna Nemunas, — priminė Arvydas. Atsimeni, kaip vieną pavasarį net plentą už tilto apsėmė?

Atsiminėm. Buvo baisu. Tą pavasarį buvo dideli tvanai. Nemuno vanduo pripildė ir Mituvą ir Imsrę. Imsrė yra dar mažesnė upė, kuri ties Jurbarku įteka į Mituvą, o Mituva į Nemuną.

Žemiau tilto matom — taiso garlaivį. Sustojam pasižiūrėti.

— Pirmyn! — ragina Arvydas. — Tą vietą, kurią noriu jums parodyti, reikia dieną pasiekti. Kai sutems, bus blogai.

Mums pasidarė dar įdomiau. Ką Arvydas parodys? Netrukus sužinojom.

— Tai čia Ragainė? — paklausė Gintas.

— Taip. Gal girdėjot žmonių pasakojimus apie Ragainę? — paklausė Arvydas.

Ši tą apie Ragainę mudu su Gintu žinojom. Ne tiek, kiek Arvydas, žinoma. Dėl to ėmėm jo klausinėti, kodėl tokiu vardu šią vietą pavadino.

— Čia kitą sykį buvo raganų maudyklė, — pasakojo Arvydas. — Raganos vakarais pačios maudydavosi ir savo vaikus maudydavo.

— O kaip juos maudydavo? Ar su muilu? — juokais paklausiau.

— Žmonės sako, kad raganos ateidavo, sumesdavo savo vaikus į vandenį, kaip šuniukus. O tie — čerkšdami į krantą. Paskui raganos juos trinkdavo. Visas Jurbarkas girdėdavo, kaip raganiukai rėkė.

— Ar manai, kad tiesa? — mane kumščiojo Gintas.

— Paskui, — tęsė Arvydas, lyg nieko negirdėjęs, — raganos pačios šokdavo į upę maudytis. Net garlaiviai dabar tiek triukšmo nedaro Nemunu plaukdami, kaip raganos besipuškindamos.

— Ar žmonėms čia pavojinga? — susidomėjau.

— Žmonėms čia maudytis negalima. Raganos gali į dugną nugramzdinti. Sako, seniau, jei kas čia atplaukdavo, traukte įtraukdavo į gelmę.

— Ar tik čia raganos maudydavosi? Niekur kitur? — dairėsi Gintas.

— Gal ir kitur. Aš tik čia nežinau, — atsakė Arvydas.

— O kodėl, kažin, čia? — parūpo ir man.

— Aš manau, kad dėl to, kad čia gilu, — pasakė Arvydas.

Gintas pasižiūrėjo į vandenį ir į krantą. Arvydas kyštelėjo irklą kitoj laivelio pusėj. Dugno nepasiekė.

— Gilu, — sudrebėjo Gintas.

— Vyrai pasakoja, kad čia giliau, kaip trys žmonės vienas ant kito pastatyti.

Gintas krūptelėjo ir įsikabino į laivelio kraštą.

— Mums nėra ko bijoti. Krantas čia pat, — ramino jį Arvydas.

— Ką dar žinai apie Ragainę? — paklausiau. Buvo baisiai įdomu. Šiurpai bėgiojo nugara.

— Ar žinot, kur dingę tos visos raganos? — staiga paklausė Arvydas.

Mes nežinojom.

— Jos visos čia paskandintos!

Mudu su Gintu sužiūrom į gelmę. Dabar saulė buvo pasislėpusi už medžių. Ragainė pasidarė tamsi. Juoda, kaip smala.

— Kodėl paskandino? — didelėm akim žiūrėdamas į Arvydą, paklausė Gintas.

— Nes pasibaigė pagonybės laikai.

— O, aš žinau! — pridūriau aš. — Atsimenu, istorijos pamokoj, kad Vytautas su Jogaila per Lietuvą keliavo. Krikštijo žmones. Tada Lietuvoj pasibaigė pagonybė.

— Taigi, — tarė Arvydas, — tada sugavo visas raganas ir čia paskandino. Sako, tris dienas kunkuliavo vanduo. Burbuliavo, lyg užviręs.

Geriau būtų buvę, jei Arvydas tų žodžių būtų nesakęs. Mudu su Gintuku išmeigėm akis į tamsų vandenį, lyg kokia ragana būtų mus užkerėjusi. Atrodė, kad vanduo ėmė kunkuliuoti. . .

Staiga, pliumpt! ir pliumpt! Iš miško išsoko dvi būtybės beveik per mūsų galvas. Išsoko į vandenį — ir plaukia! Išvertėm akis. Nė krust iš baimės.

— Nėra ko! — pradėjo juoktis Arvydas. — Šuo kiškį veja.

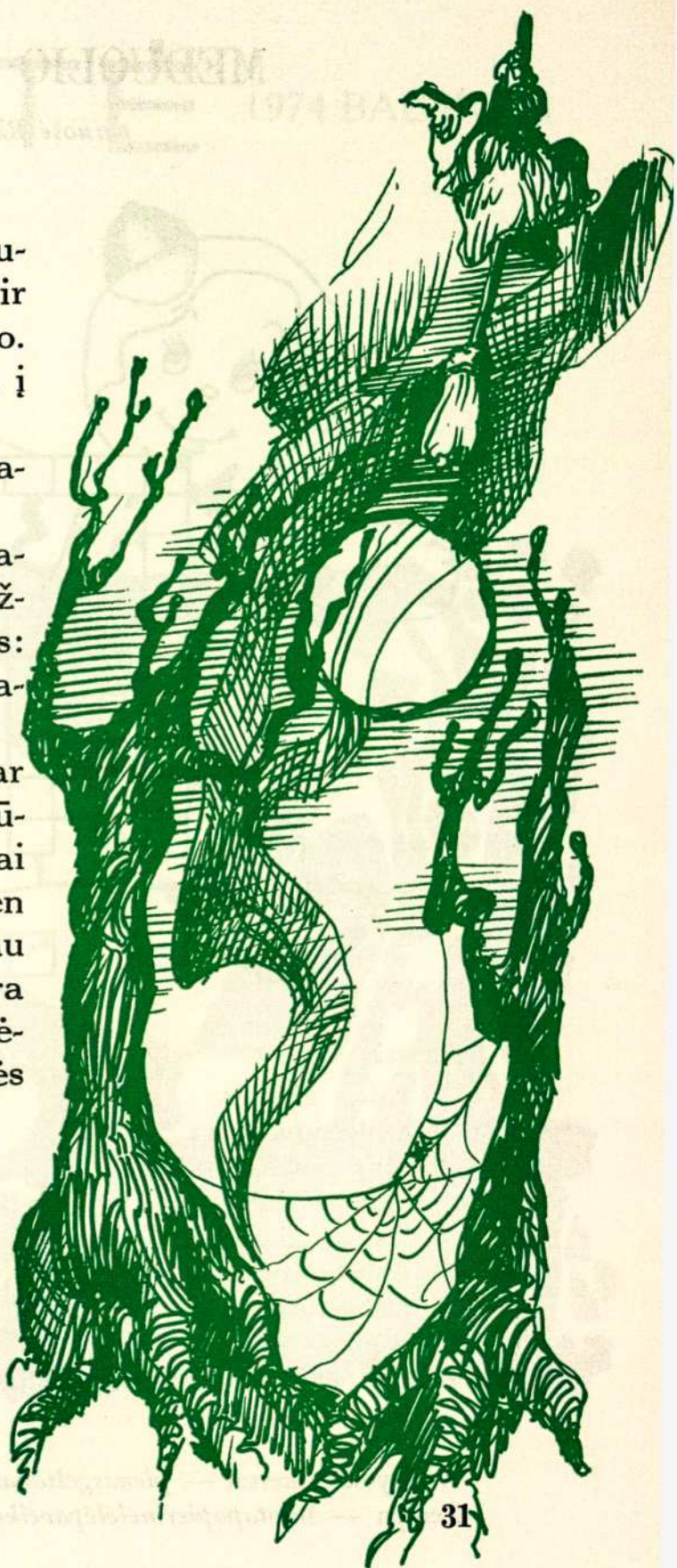

Žiūrim į upę. Tikrai. Plaukia kiškis. Perplaukė upę ir dingo karkluose. Šuo atsiliko. Bet ir jis perplaukė ir išlipo į krantą.

— Maniau, kad jau raganos. . . — kikenė Gintas.

Bet ilgiau Ragainėje nepasilikom. Saulė leidosi. Grįžtant, man galvoj vis ta mintis: kas už nugaros? Gal tikrai raganos lipa į vandenį?

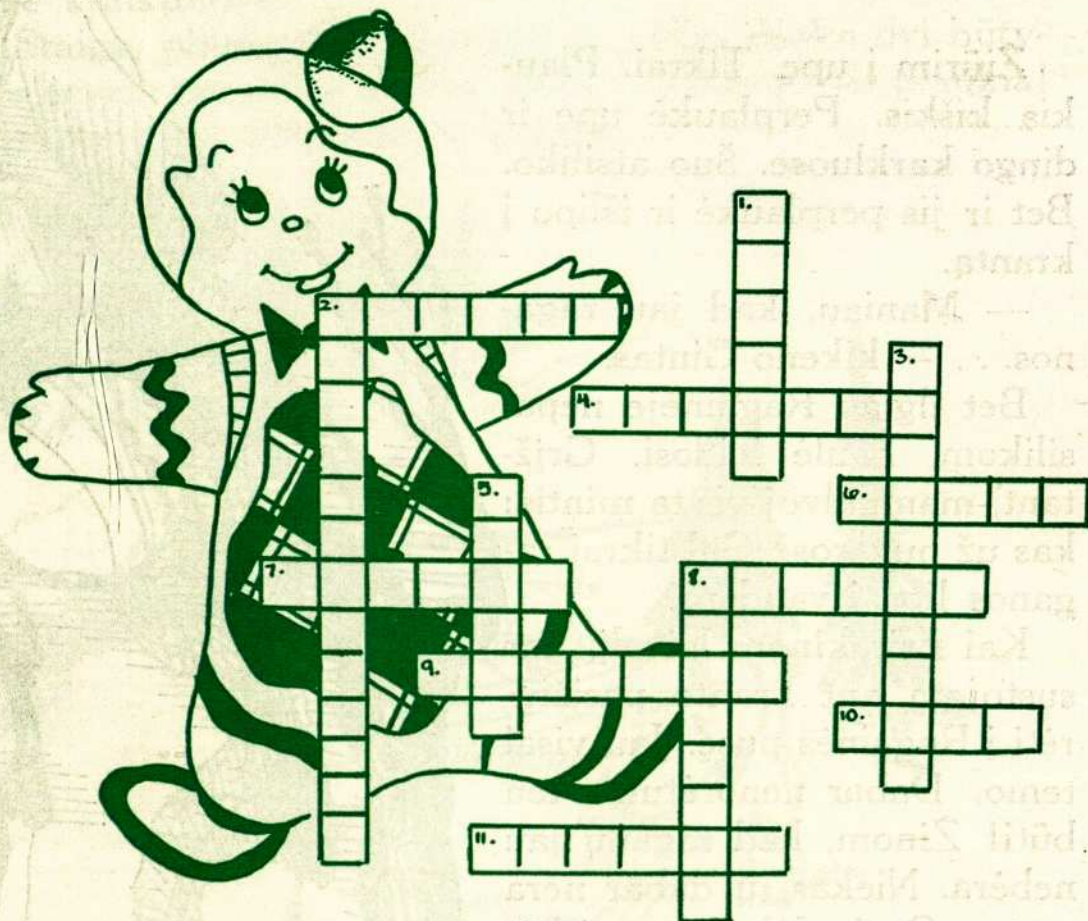
Kai prirakinom laivelį, dar sustojom ant kranto pasižiūrėti į Ragainės pusę. Jau visai temo. Dabar nenorėtume ten būti! Žinom, kad raganų jau nebėra. Niekas jų dabar nėra matęs. O vis dėlto šiurpai bėga nugara ir gana. Senovės padavimų pilna galva!

MEDUOLIO GALVOSŪKIS

paruošė Rima Karosaitė

Skersai:

2. Baltas gėrimas.
4. Saulėgražų spalva.
6. Kaip paukščiai keliauja.
7. Šilto pirštinė, ... pirštinės.
8. Garsų derinys.
9. Kalėdų senio rūbų spalva.
10. Daug vandens — prilyta arba papilta.
11. Ant piršto nešiojamas papuošalas.

Žemyn:

1. Ant ko ragana joja.
2. Iš popieriaus iškirpta figūra (2 žodžiai).
3. Įrėmuotas meno kūrinys.
5. Toks, kaip smilga.
8. Toks, kaip debesėlis arba kačiuko kailis.

Atsakymai: skersai — pienas, geltona, lekia, šilta, smuzika, raudona, bala, žiedas
Žemyn — šluota, popierinė, lėlė, paveikslas, plona, sminkštas.